

## OBSAH

<b>Úvod do klinickej propedeutiky (Ž. Fetisovová) .....</b>	11
---	----

### PROPEDEUTIKA ZÁKLADNÝCH KLINICKÝCH ODBOROV

<b>Propedeutika vnútorného lekárstva (B. Holman, P. Galajda) .....</b>	23
Úvod .....	23
Anamnéza .....	23
Najčastejšie príznaky chorôb kardiovaskulárneho systému .....	25
Vyšetrenie celkového stavu pacienta .....	26
Vyšetrenie pulzu .....	29
Vyšetrenie hrudníka .....	30
Vyšetrenie srdca .....	30
Vyšetrenie ciev .....	33
Vyšetrovacie metódy .....	34
Elektrokardiografia .....	34
Záťažová elektrokardiografia – ergometria .....	35
Ambulantné monitorovanie EKG (Holterovo EKG) .....	35
Röntgenové vyšetrenie hrudníka .....	36
Rádionuklidové metódy .....	36
Echokardiografia .....	36
Pravostranná katetrizácia srdca .....	36
Selektívna koronarografia .....	36
Elektrofyziologické vyšetrenie .....	37
<b>Klinické vyšetrenie pacienta so zameraním na respiračný systém (E. Kavcová) .....</b>	38
Hlavné zásady komunikácie s pacientom .....	38
Klinické vyšetrenie .....	38
Anamnéza .....	39
Fyzikálne vyšetrenie .....	42
Aspekcia hrudníka .....	42
Palpácia hrudníka .....	44
Perkusia hrudníka .....	45
Auskultácia pľúc .....	47
Pomocné vyšetrovacie metódy v pneumológii .....	53
Zásady ochrany zdravotníckych pracovníkov pri odbere biologického materiálu .....	53
<b>Propedeutika chirurgie (A. Mikolajčík, M. Smolár, D. Mištuna) .....</b>	57
Úvod .....	57
Klinické vyšetrenie chirurgického pacienta .....	58
Anamnéza .....	58

---

Anamnéza chorého pri podozrení na náhlou brušnú príhodu (NPB) .....	59
Celkové klinické vyšetrenie chirurgického pacienta (SPG) .....	60
Špecifíká pri chirurgickom vyšetrení jednotlivých častí tela .....	61
Celkové klinické vyšetrenie pacienta s NPB .....	63
Lokálne klinické vyšetrenie brucha u pacienta s podozrením na NPB (SPL) .....	64
Postup pri vyšetrení brucha .....	65
Laboratórne a paraklinické vyšetrenia .....	67
Patologické nálezy v oblasti brucha podľa topografickej lokalizácie .....	67
Vyšetrenie pacienta s cievnym ochorením končatín .....	70
Vyšetrenie chirurgického pacienta s ochorením arteriálneho systému končatín .....	70
Pomocné vyšetrovacie metódy v angiochirurgii .....	74
Vyšetrenie chirurgického pacienta s ochorením venózneho systému končatín .....	75
<b>Propedeutika traumatológie (M. Stránska, J. Drímal)</b> .....	83
Úvod .....	83
Vyšetrenie raneného pacienta .....	83
Anamnéza .....	83
Objektívne vyšetrenie .....	83
Zobrazovacie metódy .....	86
Rany .....	88
Rozdelenie rán .....	88
Hojenie rán .....	90
Ošetrovanie rán .....	91
Zlomeniny .....	91
Rozdelenie zlomenín .....	92
Diagnostika zlomenín .....	94
Liečba zlomenín .....	95
Hojenie zlomenín .....	98
<b>Propedeutika gynekológie a pôrodníctva (I. Žigo)</b> .....	99
Úvod .....	99
Gynekolická starostlivosť v jednotlivých obdobiach života ženy .....	99
Vyšetrovacie metódy v gynekológií .....	100
Anamnéza .....	100
Gynekolické vyšetrenie .....	101
Vyšetrenie prsníkov .....	104
Špeciálne vyšetrovacie metódy pri chorobách prsníkov .....	105
Špeciálne vyšetrovacie metódy v gynekológií .....	106
Prebioptické vyšetrovacie metódy .....	107
Zobrazovacie metódy .....	109
Najčastejšie gynekologické choroby a ich hlavné symptómy .....	111
Výtok z pošvy .....	111
Krvácanie z rodidiel .....	111
Nádory ženských pohlavných orgánov .....	112
Nádory prsníka .....	112
Nádory maternice .....	113
Špeciálny dodatok pre pôrodnú asistenciu .....	115
Pôrodnícke vyšetrenie .....	115
Anamnéza .....	115
Celkové vyšetrenie .....	115
Vyšetrenie v pôrodníckych zrkadlách .....	115
Palpačné (bimanuálne) vyšetrenie .....	115
Vonkajšie pôrodnícke vyšetrenie – pôrodnícke hmaty .....	117
Určenie gestačného veku .....	117
Určenie termínu pôrodu .....	118
Vyšetrenie panvy .....	118

---

<b>Propedeutika pediatrie (L. Jakušová) .....</b>	120
Úvod .....	120
Vekové obdobia .....	120
Rast a vývin .....	122
Základná schéma pediatrického vyšetrenia .....	123
Anamnéza .....	123
Fyzikálne vyšetrenie .....	125
Hodnoty niektorých vybraných fyzikálnych parametrov v detskom veku .....	126

<b>Propedeutika psychiatrie (I. Ondrejka) .....</b>	132
Úvod .....	132
Diagnostika v psychiatrii .....	132
Posúdenie porúch emotivity .....	134
Posúdenie porúch myšlenia .....	134
Posúdenie porúch vnímania .....	135
Posúdenie porúch vedomia .....	135
Posúdenie porúch pamäti .....	136
Posúdenie porúch intelektu .....	136
Posúdenie porúch vôľového konania a psychomotoriky .....	136
Posúdenie porúch osobnosti .....	137

## PROPEDEUTIKA VYBRANÝCH KLINICKÝCH ODBOROV

<b>Propedeutika zubného lekárstva a orálnej a maxilofaciálnej chirurgie (D. Statelová) .....</b>	141
Úvod .....	141
Mliečny a trvalý chrup .....	145
Anomálie zubov .....	148
Klinické vyšetrenie kraniomaxilofaciálnej, cervikálnej a orálnej oblasti .....	148
Zobrazovacie, laboratórne a iné vyšetrenia v zubnom lekárstve	
a maxilofaciálnej chirurgii .....	153
Najčastejšie a najväznejšie choroby v zubnom lekárstve a ústnej	
a tvárovočlustnej chirurgii .....	155
Ochorenia tvrdých zubných tkanív .....	155
Ochorenia zubnej drene .....	156
Ochorenia apikálneho parodontu .....	157
Ochorenia gingív, parodontu a sliznice ústnej dutiny .....	158
Dentogénne zápalys .....	158
Úrazy .....	160
Cysty .....	162
Nádory .....	162
Špeciálny dodatok pre pôrodnú asistenciu .....	163
Zásady ochrany zdravotníckych pracovníkov v zubnom lekárstve .....	165
Choroby z povolania a iné poškodenia zdravia pri práci u pracovníkov	
v zubnom lekárstve .....	166
Poškodenia ortuťou .....	166
Poškodenia akrylátmi .....	167
Alergologické ochorenia .....	168
Dermatologické ochorenia .....	168
Ochorenia z nadmerného zaťaženia podporno-pohybového systému .....	169
Expozícia hluku a vibráciám .....	170
Expozícia prachu .....	170
Starostlivosť o ambulantných pacientov v zubných ambulanciách .....	171
Dokumentovanie nálezu v zubnom lekárstve .....	173
Starostlivosť o hospitalizovaných pacientov na klinikách maxilofaciálnej chirurgie .....	173
<b>Dermatovenerologická propedeutika (Ž. Fetisovová) .....</b>	177

---

Úvod .....	177
Ambulantný systém práce v dermatovenerológií .....	178
Vzťah a spolupráca dermatovenerológie s inými medicínskymi odbormi .....	179
Stručné základy anatómie a fyziológie kože .....	180
Normálne a patologické osídlenie kože mikróbmi .....	183
Osobitosti detskej kože .....	183
Osobitosti starnúcej kože .....	183
Etiopatogenéza dermatovenerologických chorôb .....	184
Vyšetrovacie postupy v dermatovenerológií .....	185
Anamnéza .....	185
Vyšetrenie pacienta a hodnotenie nálezu .....	187
Celkový nález .....	187
Kožný nález .....	187
Pomocné metódy a špecifické postupy v dermatológií .....	192
Laboratórne vyšetrenia .....	193
Histologické vyšetrenie .....	193
Mykologické vyšetrenie .....	196
Alergologické a imunologické vyšetrenie .....	197
Parazitologické vyšetrenie .....	200
Vyšetrenie vlasov .....	201
Vyšetrenie nechtorov .....	204
Vyšetrenie lymfatických uzlín .....	205
Vyšetrenie ciev dolných končatín .....	206
Venerologické vyšetrenie .....	206
Špeciálny dodatok pre pôrodnú asistenciu .....	213
Vrodený syfilis .....	213
Kvapavka u žien .....	215
Ďalšie pohlavné nákazy prenosné sexuálnym stykom .....	217
HPV infekcie .....	217
Herpes simplex .....	217
„Ngonoroické“ urogenitálne nákazy .....	218
Baktériová vaginóza/aminokolpitída .....	219
Kandidózy močovopohlavných orgánov .....	219
Trichomoníaza (trichomoniasis) .....	219
Zásady ochrany zdravotníckeho pracovníka v dermatovenerológií .....	220
<b>Klinická propedeutika a legislatívne normy v ošetrovanístve a pôrodnej asistencii</b> (E. Urbanová, Ž. Fetisovová) .....	223